

O B S A H

	ZTRÁTY ZPŮSOBENÉ CHOROBAMI	9
1.	ORGÁNOVÉ CHOROBY	12
1.1.	Choroby kůže a podkoží	12
	Prof. MVDr. B. Hofírek, DrSc.	
1.1.1.	Svědění	12
1.1.2.	Lysivost	12
1.1.3.	Zánět kůže	13
1.1.4.	Ekzém	14
1.1.5.	Exantém	16
1.1.6.	Kopřivka	18
1.1.7.	Lokální odumřtí kůže	19
1.1.8.	Proleženina	20
1.1.9.	Poranění kůže	21
1.1.10.	Absces	22
1.1.11.	Flegmóna	22
1.1.12.	Píštěl	23
1.1.13.	Hematon	24
1.2.	Choroby srdce, cév a sleziny	25
	Prof. MVDr. B. Hofírek, DrSc.	
1.2.1.	Srdeční slabost	25
1.2.2.	Selhání krevního oběhu	26
1.2.3.	Traumatický zánět osrdečníku	28
1.2.4.	Krvácení	29
1.2.5.	Zánět vén	30
1.2.6.	Zvětšení sleziny	31
1.2.7.	Hnisavý zánět sleziny	31
1.3.	Choroby krve a krvetvorných orgánů	33
	Prof. MVDr. B. Hofírek, DrSc.	
1.3.1.	Anémie	33
1.3.2.	Hemoglobinémie	35
1.3.3.	Methemoglobinémie	36
1.3.4.	Trombocytopenie	37
1.3.5.	Leukopenie	38
1.3.6.	Leukocytóza	39
1.3.7.	Leukózy; Leukémie	41
1.3.8.	Enzootická leukóza skotu	43
1.3.9.	Sporadická leukóza skotu	48

1.4.	Choroby dýchacího aparátu	50
	Prof. MVDr. B. Hofírek, DrSc.	
1.4.1.	Zánět dutiny nosní	50
1.4.2.	Zánět dutiny prenazální	51
1.4.3.	Zánět hrtanu	51
1.4.4.	Zánět průdušek	52
1.4.5.	Překrvení a otok plic	53
1.4.6.	Rozedma plic	54
1.4.7.	Zánět plic	55
1.4.8.	Zánět pohrudnice	59
1.4.9.	Hrudní vodnatelnost	60
1.5.	Choroby trávicího aparátu	61
	Prof. MVDr. B. Hofírek, DrSc, Doc. MVDr. R. Dvořák, DrSc.	
1.5.1.	Zánět sliznice dutiny ústní	61
1.5.2.	Zánět jícnu	63
1.5.3.	Obturatione jícnu	64
1.5.4.	Dysfunkce předžaludku	66
1.5.4.1.	Dysfunkce předžaludku (netraumatické)	68
1.5.4.1.1.	Fyziologie a patologie trávení v předžaludku	68
1.5.4.1.2.	Jednoduchá bachorová dysfunkce	76
1.5.4.1.3.	Acidóza bachorového obsahu	78
1.5.4.1.4.	Alkalóza obsahu bachoru	82
1.5.4.1.5.	Hniloba bachorového obsahu	84
1.5.4.1.6.	Akutní nadmutí	85
1.5.4.2.	Dysfunkce předžaludků (traumatické)	88
1.5.4.2.1.	Traumatický zánět čepce	89
1.5.4.2.2.	Akutní traumatický zánět čepce	90
1.5.4.2.3.	Chronický ochraničený zánět čepce a pobřišnice	92
1.5.4.2.4.	Difúzní traumatický zánět čepce a pobřišnice	93
1.5.4.2.5.	Traumatický zánět čepce, pobřišnice a osrdečníku	94
1.5.4.2.6.	Traumatický zánět čepce, pobřišnice a plic	94
1.5.4.2.7.	Traumatický zánět jater a sleziny	94
1.5.4.3.1.	Ucpání průchodu čepcoknihového	95
1.5.4.3.2.	Obstipace knihy	96
1.5.4.3.3.	Hoflundův syndrom	97
1.5.4.3.4.	Zapískování předžaludků	99
1.5.5.	Nemoci slezu	100
1.5.5.1.	Zánět slezu	100
1.5.5.2.	Vřed slezu	101
1.5.5.3.	Přesunutí slezu doleva	102
1.5.5.4.	Přesunutí slezu doprava	105
1.5.6.	Nemoci střev	107
1.5.6.1.	Akutní zánět střev	107
1.5.6.2.	Chronický zánět střev	110
1.5.6.3.	Koliky skotu	111

1.5.6.4.	Neprůchodnost střeva	113
1.5.6.	Vsunutí střeva	114
1.5.6.4.3.	Zaškrcení střeva	116
1.5.6.4.4.	Otočení střeva	116
1.5.6.4.5.	Zauzlení střeva	117
1.5.6.5.	Obturační ileus	117
1.5.6.6.	Dynamický ileus	118
1.5.7.	Nemoci pobřišnice	119
1.5.7.1.	Zánět pobřišnice	119
1.5.7.2.	Břišní vodnatelnost	120
1.6.	N e m o c i j a t e r	121
	Prof. MVDr. B. Hofírek, DrSc.	
1.6.1.	Žloutenka	121
1.6.2.	Akutní nehnisavý zánět a degenerace jater	123
1.6.3.	Chronický nehnisavý zánět jater	124
1.6.4.	Nekrotický a abscedující zánět jater	126
1.6.5.	Jaterní steatóza	127
1.6.6.	Žlučová kolika	129
1.7.	C h o r o b y m o č o v é h o a p a r á t u	131
	Prof. MVDr. B. Hofírek, DrSc.	
1.7.1.	Urémie	131
1.7.2.	Hnisavě nekrotizující zánět ledvinové pánvičky a ledvin ..	132
1.7.3.	Degenerace ledvin	133
1.7.4.	Zánět ledvin	134
1.7.5.	Zánět močového měchýře	135
1.7.6.	Močové kaménky	136
1.8.	C h o r o b y p o h y b o v é h o a p a r á t u	139
	Prof. MVDr. B. Hofírek, DrSc.	
1.8.1.1.	Patologické změny rohového pouzdra	139
1.8.1.2.	Choroby škáry paznehtní	140
1.8.1.2.1.	Nehnisavý zánět škáry	140
1.8.1.2.2.	Hnisavý zánět škáry	140
1.8.1.2.3.	Akutní schvácení paznehtu	141
1.8.1.2.4.	Specificko-traumatický zánět škáry	142
1.8.1.3.	Choroby kůže a podkoží prstu	143
1.8.1.3.1.	Zánět kůže prstu	143
1.8.1.3.2.	Nakažlivý zánět meziprstové kůže	144
1.8.1.3.3.	Nekrobacilóza končetin	144
1.8.1.3.4.	Meziprstní mozol	145
1.8.2.	Zlomeniny kostí	146
1.8.3.	Nemoci kloubů, šlach, pochev šlachových a synoviálních vážků	147
1.8.3.1.	Zánět kloubu	147

1.8.3.1.1.	Nehnisavý zánět kloubu	147
1.8.3.1.2.	Hnisavý zánět kloubu	148
1.8.3.2.	Deformační artróza	149
1.8.3.3.	Kolemkloubní zánět	149
1.8.3.4.	Nemoci pochev šlachových	150
1.8.3.5.	Nemoci šlach	150
1.8.3.6.	Nemoci váčků tihových	151
1.8.4.	Nemoci svalů	153
1.8.4.1.	Přetržení svalu	153
1.8.4.2.	Atrofie svalů	153
1.8.4.3.	Záněty svalů	154
1.9.	Choroby nervového aparátu	155
	Prof. MVDr. B. Hofírek, DrSc.	
1.9.1.	Úpal, úžeh	155
1.9.2.	Křečovitost skotu	156
1.9.3.	Poškození periferních nervů	157
1.9.3.1.	Zhmoždění nervu	157
1.9.3.2.	Roztržení nervu	157
1.9.3.3.	Zánět nervu	157
1.9.3.4.	Obrna nervu	157
1.9.4.1.	Otřes mozku	158
1.9.4.2.	Zhmoždění mozku	159
1.9.4.3.	Zhmoždění míchy	160
1.9.4.4.	Stísnění míchy	160
1.9.5.	Zánětlivá onemocnění centrálního nervového systému	161
1.9.5.1.	Zánět mozkových obalů	161
1.9.5.2.	Zánět mozku	162
1.9.5.3.	Zánět míchy	162
1.9.5.4.	Spastická paréza	163
1.10.	Choroby mléčné žlázy	165
	Prof. MVDr. B. Hofírek, DrSc., Doc. MVDr. J. Černošous, CSc.	
1.10.1.	Zánět mléčné žlázy	166
1.10.2.	Streptokokové mastitidy	180
1.10.3.	Stafylokokové mastitidy	180
1.10.4.	Coli - mastitidy	181
1.10.5.	Mastitidy vyvolané zárodky ze skupiny Klebsiella - Enterobacter	182
1.10.6.	Mastitidy	182
1.10.7.	Poranění mléčné žlázy	183
1.11.	Alergózy	184
	Prof. MVDr. B. Hofírek, DrSc.	
1.12.	Nemoc z ozáření	188
	Prof. MVDr. B. Hofírek, DrSc.	

2.	PORUCHY LÁTKOVÉ VÝMĚNY	191
	Doc. MVDr. J. Illek, DrSc., Prof. MVDr. B. Hofírek, DrSc., Prof. MVDr. P. Jagoš, CSC.	
2.1.	Ulehnutí (syndrom)	193
2.2.	Ketóza	193
2.3.	Osteopatie	196
2.3.1.	Křivice	197
2.3.2.	Řidnutí kostí	200
2.3.3.	Osteomalacie	201
2.3.4.	Fibrózní degenerace kostí	203
2.3.5.	Hypofosfatemické ulehnutí dojnic	204
2.3.6.	Poprodní obrna	206
2.4.	Hemoglobinurie	207
2.5.	Trávnová tetanie	209
2.6.	Metabolická acidóza	211
2.7.	Metabolická alkalóza	212
2.8.	Nedostatek jodu	213
2.9.	Nedostatek kobaltu	214
2.10.	Nedostatek manganu	215
2.11.	Nedostatek mědi	216
2.12.	Nedostatek zinku	217
2.13.	Nedostatek sodíku	218
2.14.	Hypovitaminózy	219
2.14.1.	Hypovitaminóza A	220
2.14.2.	Hypovitaminóza D	220
2.14.3.	Hypovitaminóza E	221
2.14.4.	Hypovitaminózy B	221
2.14.5.	Hypovitaminóza PP	221
2.14.6.	Hypovitaminóza B ₁₂	222
2.15.	Kachexie	222
2.16.	Systém preventivní diagnostiky metabolických a produkčních poruch u dojnic	223
2.16.1.	Analýza prostředí	224
2.16.2.	Anamnéza	224
2.16.3.	Analýza chování zvířat	225
2.16.4.	Screening stáda	225
2.16.5.	Výběr reprezentantů stáda	225
2.16.6.	Hematologické a biochemické vyšetření biologických tekutin a tkání	225
2.16.7.	Vyhodnocení klinických a laboratorních nálezů	226
2.16.8.	Interpretace hodnot základních biochemických ukazatelů ...	227
2.16.9.	Referenční hodnoty biochemických a hematologických ukaza- telů	233

3.	INFEKČNÍ CHOROBY	240
	Prof. MVDr. B. Hofírek, DrSc., Prof. MVDr. J. Bouda, DrSc.	
3.1.	Sepse	240
3.2.	Koli - infekce	241
3.3.	Enterotoxémie telat	242
3.4.	Salmonelóza	244
3.5.	Pasteurelóza	246
3.6.	Nekrobacilóza	247
3.7.	Tetanus	249
3.8.	Aktinomykóza	250
3.9.	Botulismus	252
3.10.	Kravské neštovice	253
3.11.	Nepravé kravské neštovice	254
3.12.	Nakažlivé záněty sliznice dutiny ústní	255
3.13.	Infekční rinotracheitis skotu	255
3.14.	Parsinfluenza skotu	258
3.15.	Slizniční choroba skotu	259
3.16.	Rotavirové a koronavirové infekce telat	261
3.17.	Papilomatóza skotu	263
3.18.	Infekční keratokonjunktivitís	264
3.19.	Trichofýcie	265
4.	KLINIKA OTRAV	268
	Prof. MVDr. P. Jagoš, CSc.	
4.1.	Kapustová anémie	268
4.2.	Lupinóza	269
4.3.	Otrava solaninem	270
4.4.	Otrava řepným chrástem	271
4.5.	Otrava močovinou	271
4.6.	Otrava dusičnany a dusitany	273
4.7.	Otrava draslíkem	274
4.8.	Otrava organofosfáty	275
4.9.	Otrava fluórem	276
4.10.	Otrava clovem	276
4.11.	Otrava rtutí	278
4.12.	Otrava kadmíem	279
4.13.	Otrava mědí	280
4.14.	Otrava molybdenem	281
4.15.	Otrava zinkem	282
4.16.	Otrava arzenem	283
4.17.	Otrava selenem	284
4.18.	Účinky toxických plynů	286
4.18.1.	Účinky čpavku	287
4.18.2.	Otrava sirovodíkem	287
4.18.3.	Otrava oxidem uhelnatým	288

4.18.4.	Otrava oxidem dusičnatým	289
4.19.	Toxické účinky fytoestrogenů	290
4.20.	Mykotoxikózy	291
4.20.1.	Aflatoxikóza	293
4.20.2.	Stachybotryotoxikóza	294
4.20.3.	Fytomykotoxikóza	295
4.20.4.	Fusariotoxikóza	296
4.21.	Otrava chlorovanými uhlovodíky	297
4.22.	Otravy chlorovanými naftaleny	298
4.23.	Otravy bifenyly a dioxeny	299
4.24.	Poruchy vyvolané závadnými krmivy a nevhodným složením krmné dávky	300
5.	PARAZITÁRNÍ CHOROBY	302
	MVDr. K. Chroust, CSc.	
5.1.	Kokcidióza	302
5.2.	Babezióza skotu	303
5.3.	Paramfistomóza přežvýkavců	304
5.4.	Motolíčnatost jater	305
5.5.	Invaze motolicí kopinatou	308
5.6.	Plicní červivost skotu	309
5.7.	Trichostrangylidóza skotu	311
5.8.	Echinokokóza skotu	314
5.9.	Cysticerkóza skotu	315
5.10.	Prašivina skotu	316
5.11.	Střežkovitost skotu	317
6.	CHOROBY TELAT	320
	Prof. MVDr. J. Bouda, DrSc.	
6.1.	Zdravotní a ekonomické aspekty telat	320
6.2.	Přidušení	321
6.3.	Snížená vitalita telat	322
6.4.	Hypogamaglobulinémie	323
6.5.	Nejčastější stomatitidy u telat	325
6.6.	Dyspepsie telat	326
6.7.	Dehydratace	327
6.8.	Syndrom zvracení a nadýmání u telat na mléčné výživě	328
6.9.	Dilatace slezu	329
6.10.	Nadmutí telat	330
6.11.	Slezový vřed u telat	331
6.12.	Záněty slezu a střev	332
6.13.	Pupeční kýla	334
6.14.	Zánět pupečního pahýlu	335
6.15.	Zánět kloubů u telat	336

6.16.	Alopecie	336
6.17.	Zánět mezizapnehtní kůže	337
6.18.	Neurofibromatóza	338
6.19.	Stresový syndrom	338
6.20.	Respirační syndrom	339
6.21.	Hypovitaminóza A	341
6.22.	Cerebrokortikální nekróza - Hypovitaminóza B1	342
6.23.	Hypovitaminóza C	343
6.24.	Hypovitaminóza E	343
6.25.	Myodystrofie	344
6.26.	Hypomagnesiemie	345
6.27.	Anémie telat	346
6.28.	Paroxysmální hemoglobinurie	347
6.29.	Hemorrhagická diatéza	347
6.30.	Nedostatek stopových prvků	348
6.31.	Otrava fursolidonem u telat	350
6.32.	Otrava mědí	351
6.33.	Kryptosporidióza	352
6.34.	Kokcidióza	353
6.35.	Zavšivení	354
6.36.	Prevence onemocnění telat	355